

PAVLE TOMAŠEVIĆ, direktor Energoprojekt Opreme

ENERGETIKA - ŠANSA ZA RAZVOJ SRPSKE PRIVREDE

- Nema značajnog elektroenergetskog postrojenja u zemlji u kome Energoprojekt sistem nije bio projektant ili izvođač
- Trenutno najveći deo prihoda potiče sa inostranog tržišta

Energoprojekt Oprema, jedna od članica Energoprojekt holdinga, preduzeće je za inženjering i izvođenje investicionih radova u oblasti elektroenergetike, svih vrsta elektromašinskih instalacija, voda, ekologije, itd.

Energoprojekt je nastao pre 62 godine, kao projektantsko preduzeće za potrebe elektroenergetskog razvoja u Srbiji. Energoprojekt se vremenom deli i proširuje svoju delatnost. Kasnije se deli na deo koji se bavi izvođenjem kompleksnih poslova, inženjeringom, projektovanjem i konsaltingom, informatičkim tehnologijama itd, a tokom godina izrastao je u jedno od vodećih preduzeća u tim oblastima u svetu, kao i najveće te vrste u Srbiji.

Preduzeće Energoprojekt Oprema, kao deo Energoprojekt holdinga, bavi se inženjeringom i upravljanja projektima u energetici, složenim instalacijama, preradom vode, ekologijom, infrastrukturom, telekomunikacijama, kao i davanjem tehničke, stručne i operativne podrške u svim fazama projekta. Zauzima visoku poziciju na domaćem tržištu u pomenutim oblastima. Prema rečima direktora Pavla Tomaševića, uče-

snik u mnogim značajnim elektroenergetskim i infrastrukturnim projektima, nema. Preduzeće zapošljava preko sto iskusnih inženjera raznih profila od kojih je preko polovina sa velikim inostranim iskustvom.

Ipak, on naglašava da su prihodi firme najvećim delom dolazi od projekata koji se rade u inostranstvu. Oprema je jedno od prvih preduzeća koje je radilo u Evropskoj uniji pošto je na međunarodnoj licitaciji dobilo veliki posao rekonstrukcije i rehabilitacije srednjonaponske

Potencijali izvoza struje

- Nekada je struja bila jedna od naših glavnih izvoznih artikala i ne vidim razlog da to ne bude opet. Treba graditi elektrane, struja je kvalitetan i vrlo konvertibilan proizvod, uvek može da se proda po višoj ceni od troškova. U Italiji kilovat sat košta 22 evrocenata, u Mađarskoj i Hrvatskoj 15 centi, a u Makedoniji više od 10. Kod nas se proizvede za najviše pet evrocenata, a svaka od tih zemalja bi je kupila - kaže Pavle Tomašević.

Izgradnja trafostanice u Boru

OKE-ARO, Nigerija

Izgradnja trafostanice u Boru

mreže u Irskoj. Danas ova firma ima ugovore, što sopstvene što kroz svoje mešovite kompanije, vredne oko 250 miliona evra, njihova realizacija je u toku, a najviše poslova ugovara u Africi.

- Trenutno najviše radimo u dve afričke zemlje. Zambija je relativno malo tržište, ali je Nigerija, kao naftni gigant, mnogo značajnija. To je zemlja u kojoj poslednjih desetak godina BDP kontinuirano raste u proseku za desetak procenata, a izvozi 2,5 barela nafte dnevno. Tamo imamo jako mnogo posla u energetici, više od 200 miliona evra tekućih ugovora koje treba da realizujemo iz oblasti prenosa i distribucije električne energije, infrastrukture i instalacija. Tamo smo ekskluzivni izvođači elektromašinskih radova Bilfinger Bergera, najveće nemačke građevinske kompanije na tom kontinentu, ali i među većim u svetu. Radi se o instalacijama visokog kvaliteta, a trenutni projekti su stadion i guvernerov kompleks. Uskoro počinjemo izgradnju kompleksa po ugledu na na Kombank arenu - objašnjava Tomašević.

Prema njegovim rečima, iako se projekti izvođe mahom u inostranstvu, politika kompanije je promocija srpske privrede i domaćih proizvoda.

- Uvek angažujemo domaće firme da nas prate. Takođe, ako proizvod može da se kupi u Srbiji, mi ga tu i kupimo i izvezemo, čak i kad je malo skuplji nego u inostranstvu. Ranije, dok su domaće firme radile, imali smo mnogo više mogućnosti za tako nešto. Kupovali smo Fap

Kadrovi

Energoprojekt Oprema danas ima oko 250 zaposlenih. Jedna od karakteristika ovog preduzeća jeste stalno ulaganje u kadrove, kurseve, nove veštine i dodatne kvalifikacije. Takođe, samo prošle godine, primili smo 23 pripravnika, elektro i mašinskih inženjera.

Projekti

- U poslednjih desetak godina u Srbiji smo najviše radili u oblasti prenosa i distribucije električne energije, termotehničkih instalacija i infrastrukture. U termoelektrana smo završili pet elektrofiltera, koji imaju odlične performanse i praktično su domaći proizvod. Značajna je i revitalizacija termoelektrane Kostolac, koju smo dobili na javnom tenderu, jer je naša ponuda bila čak 15 miliona evra jeftinija od prve inostrane ponude, a posao je završen prošle godine. Radili smo na tržišnim centrima poput Delta sitija, a u toku su radovi na novoj topionici i fabrici sumporne kiseline u Boru - kaže Tomašević.

kamione, buldožere i bagere iz Krušika, IMT-a i traktore iz Rakovice. Sada je srpska proizvodnja oslabila i svela se na sitniju opremu, kablove i slično. Ipak, to je bitno, jer za svaki naš kupljen proizvod novac ostaje u Srbiji - kaže Tomašević.

On objašnjava da je domaća radna snaga često u neravnopravnom položaju sa stranom.

- Za nas u inostranstvu je bolan i dug proces da dovedemo srpskog radnika i da dobije radnu dozvolu. A kod nas se toleriše kad strani izvođači dovode svoje radnike, čak i kada mnogi od njih nemaju odgovarajuće kvalifikacije, rade i bez radnih dozvola - tvrdi Tomašević i dodaje da se time, kao i mnogim drugim prednostima koje imaju strane kompanije, ne samo stvara nelojalna konkurencija, već se i dugoročno nanosi velika šteta srpskoj privredi.

Kako kaže, razvoj firmi u ovom sektoru je jako bitan za jačanje domaće privrede, a postoje potencijali da elektroenergetika, koja je nekada bila veoma razvijena, ponovo postane jaka grana.

- Energetika je zaista naša razvojna šansa, ali je potrebno da postoji politika koja će to da podrži.

OKE-ARO, Nigerija

Široro Abuja, Nigerija

OKE-ARO, Nigerija

Izgradnja trafostanice u Boru